

Mirosław Ciesielski, Zdzisław Lorek, Alina Jaszewska

Stawki, gm. Dobra, woj. konińskie.
Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 18, 109-110

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SIEMIĄTKOWO KOZIEBRODZKIE
woj. ciechanowska
Stanowisko 1

Ciechanowskie Towarzystwo Naukowe

Badania prowadził mgr Andrzej Gindrych przy współudziale mgr Danuty Cwetsch /autorka sprawozdania/. Finansował WKZ oraz CTN w Ciechanowie. Piąty sezon badawczy. Cmentarzysko piaszczyste z okresu halstaacko-lateńskiego i wpływów rzymskich.

Przebadano 302 m² stanowiska, w tym 220 m² na polu ornym i 82 m² w lesie. Odkryto i wyeksplorowano 18 pochówków jamowych i 8 popielnicowych. W grobach jamowych wystąpiły kości czyste, bez śladów stosu. Niektóre groby jamowe miały nieregularne obstawy kamiennie. Tylko jeden grób jamowy wyposażony był w zabytek brązowy, szkielet stopiony. Grób jamowy nr 11 zawierał bardzo dużą liczbę szczątków kostnych, być może był to pochówek zbiorowy. W grobach popielnicowych występowało przeważnie po kilka naczyń, niekiedy szkielety przepalonych. W pięciu grobach popielnicowych znaleziono zabytki metalowe. W grobie popielnicowym nr 3, obok torowanej szpilki z pastorałkową główką, znaleziono przęślik i fibulę oczkowaną. Odkryte w tym roku zabytki metalowe pozwalają datować pochówki na połowę I-II w. n. e.

Oprócz pochówków odkryto 7 jam; w jamie nr 3 ślady paleniska z otstawą kamienną.

Oprócz zabytków z epoki żelaza znaleziono fragmenty ceramiki i półfabrykaty narzędzi kamiennych z neolitu. Wystąpiły one w warstwie ziemi ornaj /gl. $\pm$ 40 cm/.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Ciechanowie.

Badania będą kontynuowane w roku przyszłym.

SIEMIECHÓW, gm. Widawa
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

Muzeum w Pabianicach

Badania prowadziła mgr Maria Jazdzewska. Finansowała WKZ w Sieradzu. Dwunasty sezon badań osady ludności kultury weneńskiej z późnego okresu wpływów rzymskich. Piąty sezon badań na cmentarzysku kultury weneńskiej z okresów późnolateńskiego i rzymskiego.

Kontynuowano prace na wzniesieniu zwanym "Piekło", ok. 3 km na południe od wsi Siemiechów. Przebadano teren o powierzchni 806 m². Na skraju cmentarzyska znaleziono 2 groby ciałopalne - jamowy i popielnicowy, datowane na okres wczesnorzymski. Obecnie liczba grobów wynosi 62. Jedynym zabytkiem metalowym była brązowa fibula, tzw. "oczkowata", znaleziona w grobie popielnicowym nr 61. Dziesięć próbnych wykopów 1 x 1 m założono w gęstym lesie na południe od dotąd odkrywanych grobów. Znaleziono w nich kilkadziesiąt fragmentów luźnej ceramiki późnolateńskiej i wczesnorzymskiej oraz 1 żelazny nit od umber. Wydaje się więc, że cmentarzysko późnolateńsko-wczesnorzymskie na stanowisku 2 w Siemiechowie zostało wyeksplorowane.

Badaniami objęto następnie południową część stanowiska, graniczącą z lasem, a także przesłankę między lasami. W wyniku tego odsłonięto 6 kolejnych półziemianek z osady datowanej na późny okres rzymski. Tym samym liczba obiektów mieszkalnych wzrosła do 23. Wyposażenie półziemianek było podobne, jak poprzednio odkrywanych, tzn. stanowiły je fragmenty ceramiki ręcznie leplonej, toczonej na kole, kości zwierzęce, przedmioty gliniane, polepa. W jednej z chat znaleziono część górnego kamienia z zębami rotacyjnymi.

Odkryto także elementy wcześniejsze - jamę zasobową z ceramiką lużycką, datowaną na III-IV okres epoki brązu. W południowych odcinkach znaleziono też ceramikę środkowolateńską. W dalszym ciągu problemem pozostaje znalezienie cmentarzyska późnorzymskiego /odpowiadającego osadzie/ i osady późnolateńsko-wczesnorzymskiej /odpowiadającej cmentarzysku/.

Badania w Siemiechowie nie zostały jeszcze zakończone.

STAWKI, gm. Dobra
woj. konińskie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Koninie

Badania prowadzi mgr Mirosław Ciestelski. W badaniach brali udział: Zdzisław Lorek i Alina Jaszewska. Finansowała MO w Koninie. Drugi sezon badań. Stanowisko wielokulturowe - osada kultury pucharów lejkowatych, ślad osadniczy kultury amfor kulistych, osady kultury trzcinieckiej i lużyckiej, cmentarzysko kultury przeworskiej, osada wczesnośredniowieczna.

Badaniami objęto obszar na północ i zachód od wykopów z ub. roku, odsłaniając łącznie 2, 5 ara. Wyeksplorowano 110 obiektów i 14 grobów.

Materiał kultury pucharów lejkowatych pochodził głównie z warstwy kulturowej. W jednym z obiektów znaleziono żarna. Całość materiału potwierdza ustalenia chronologiczne z pierwszego sezonu badań - schyłek III fazy.

Kulturę trzciniecką reprezentowała tylko 1 jama posłupowa, nieliczny materiał wystąpił również w warstwie.

Materiał kultury łużyckiej wystąpił głównie w warstwie I na złoże wtórnym w obiektach młodszych. Obiekty "czysto" łużyckie wystąpiły nielicznie i nie dają możliwości określenia ram chronologicznych.

Groby ludności kultury przeworskiej odsłonięte na północ od grobów z roku ubiegłego wstępnie należy zaliczyć do fazy B₁, a szczegółowe opracowanie materiału pozwoli uściślić chronologię. Nie stwierdzono w br. grobów z młodszego okresu przedrzymskiego. Na skraju lasu zajmującego północną część stanowiska, odkryto przypadkowo grób popielnicowy, który należy umiejscowić prawdopodobnie w fazie B₂.

Luźno w warstwie natrafiono na bęgun żarna rotacyjnego oraz partię przydenną naczyńca toczzonego, które należy wiązać z późnym okresem wpływów rzymskich.

Natrafiono również na kilka obiektów "przeworskich" wypełnionych kamieniami. Funkcja ich pozostaje nie rozstrzygnięta.

Z okresem wczesnośredniowiecznym związany jest znacznej wielkości obiekt /odslonięty częściowo w wymiarze 3,5 x 3 m/ będący prawdopodobnie śladem półziemianki. Wstępnie należy go datować na IX-X w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w MO w Koninie.

Badania będą kontynuowane.

STROSZKI, gm. Nekla
woj. poznańskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadziły mgr Alicja Gałęzowska i mgr Ewa Stelmachowska. Finansowało Muzeum Archeologiczne. Trzeci sezon badań. Osada z okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich i osada wczesnośredniowieczna /VII-IX w. /.

Badania miały na celu rozpoznanie charakteru osadnictwa z okresu wpływów rzymskich - w części wschodniej stanowiska /szczególnie narażonej na zniszczenie przez intensywną eksploatację piasku i żwiru/ oraz - wczesnośredniowiecznego - w części południowej stanowiska. Łącznie przebadano powierzchnię ok. 1.500 m².

W obrębie przestrzeni osadniczej z okresu wpływów rzymskich na obszarze 1.050 m² odkryto 37 obiektów o przeznaczeniu produkcyjno-gospodarczym, w tym: 1 piec kopalasty, 1 domniemany piec, obiekt produkcyjny z paleniskiem dymarskim, 15 palenisk o nieokreślonej funkcji oraz jamy posłupowe. Uzyskany ruchomy materiał zabytkowy nie odbiega od znajdowanego w latach ubiegłych: liczne fragmenty ceramiki, kości zwierzęce, polepa, żelazki żelazny.

W strażce osadnictwa wczesnośredniowiecznego, na obszarze 550 m², zlokalizowano 18 obiektów, w tym: 3 - mieszkalne, 6 palenisk, 9 jam. Obiekty zawierają liczne fr. ceramiki, kości zwierzęce, polepa, a także 3 noże żelazne, 2 fr. przedmiotów żelaznych, rylec i 3 sztycha kościane, 2 przęśliki, rozcieracz.

Badania będą kontynuowane.

STRZEMKOWO, gm. Inowrocław
woj. bydgoskie
Stanowisko 3

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadzi zespół pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Brontewskiej. Finansował Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych, łużyckiej, przeworskiej, prapolskiej, ślady osadnictwa późnośredniowiecznego.

Stanowisko usytuowane jest na wzniesieniu obrzeżającym od zachodu kotlinę o dnie podmokłym, zajęтым częściowo przez niewielkie jezioro.

Celem badań było ogólne rozpoznanie charakteru i chronologii obiektu oraz uzyskanie reprezentatywnej próby ceramiki zdobionej ornamentem stempelkowym. Badaniem objęto powierzchnię 345 m², rejestrując 89 obiektów reprezentujących osadnictwo następujących jednostek kulturowo-chronologicznych:

1. k. pucharów lejkowatych /faza II/ - glinianka, jama,

2. k. łużycka /Ha D/ - 3 jamy,

3. k. przeworska /okres późnolateński/ - glinianka, 3 jamy,

4. k. przeworska /okres późnorzymski/ - chata półziemiankowa, kilkunastkowa o rzadko spotykanych parametrach wielkościowych /powierzchnia 55 m², głębokość 110-130 cm/.